VELIKONOČNÍ KVÍZ – ODPOVĚDI

1. **Kdy začíná velikonoční půst?**

   Půst začíná Popeleční středou. Trvá 40 dní a končí Velikonoční nedělí. Letos byla Popeleční středa 17. února 2021. Velikonoční neděle bude 4. dubna 2021.

2. **Jaký je rozdíl mezi pučálkou a pražmem?**

   Pučálka je jednoduchý slaný nebo sladký pokrm z praženého naklíčeného hrachu.

   Pražmo je staroslovanský pokrm z nedozrálého obilí upraženého na pánvi. Připravovala se z něj kaše nebo polévka. Podle pražma se nazývá 2. postní neděle.

3. **Jaké pověry byly přisuzovány kýchání?**

   Ve starověku se například věřilo, že při kýchnutí může vyletět duše z těla. Staří Slované zase tvrdili, že pokud se kýchne během řeči, vyřčená slova se vyplní. Také se říkalo: „Kolikrát kýchnete, tolik let žít budete."

4. **Co jsou to družbance?**

   Družbance jsou koláče s několikerým plněním, které se pekly na čtvrtou postní neděli zvanou Družební. O té se totiž mohl půst trochu povolit a lidé se mohli scházet a radovat.

5. **Proč se vynáší Morana?**

   Morana představovala bohyni zimy. Aby se zima už nevrátila a začalo pořádné jaro, lidé vynesli Moranu z vesnice, částečně ji spálili a pak hodili do potoka.

6. **Jaký je další osud větviček z Květné neděle?**

   O Květné neděli se světí v kostelích větvičky – většinou vrbové s kočičkami. Ty se pak doma uchovávají do příštího roku. O Popeleční středě se pak v kostele spálí a popelem z nich se dělá lidem na čele křížek.

7. **Jak se určuje datum Velikonoc?**

   Velikonoce připadají na neděli následující po prvním jarním úplňku, přičemž když první jarní úplněk bude v neděli, slaví se Velikonoce až další neděli. Dle těchto pravidel může Velikonoční pondělí připadnout na den v rozmezí od 23. března do 26. dubna.

8. **V jaký den si lidé nechávali vymést komín?**

   Tradičně si lidé nechávali komíny vymést buď na Škaredou středu, nebo o 2. postní neděli, které se říká proto buď Pražná nebo Sazometná. Každopádně je dobré to někdy zjara učinit.

9. **Co se jí na Zelený čtvrtek?**

   Je zvykem, dát si na Zelený čtvrtek něco zeleného z čerstvě rašících rostlin. Obvykle se používají kopřivy, pažitka a petrželka. Znalci rostlin ale mohou použít i jiné rostliny, jako jsou mladé listy bršlice kozí nohy, šťovík, listy pampelišek, řeřišnice apod. Ti, co nemají čas, mohou použít v obchodě koupený špenát. Z bylinek se dělá buď polévka, velikonoční nádivka nebo se mohou přidat do salátů.

10. **Kdy země vydává své poklady?**

    Podle pověstí je to na Velký pátek. Takové místo poznáte podle modravého světýlka nebo kvetoucího kapradí. Kdo nenajde poklad na Velký pátek, má ještě šanci, že ho objeví o Svatojánské noci, těsně po začátku léta. ☺

11. **Co je to paškál?**

    Velikonoční svíce (paškál) se zapaluje od ohně na Bílou sobotu. Je pak umístěna v kostele u oltáře a hoří během všech liturgií v době velikonoční a pak se po celý rok může zapalovat při udělování křtu a při pohřbech. Několikakilogramová svíce má pravidla pro své zdobení: je opatřena letopočtem, křížem a písmeny alfa a omega, které symbolizují začátek a konec.

12. **Proč má být mazanec kulatý lesklý a žlutý?**

    Mazanec má kulatý tvar připomínající slunce, kterého bude v dalších dnech přibývat. Proto se potíral rozkvedlaným vajíčkem, aby byl pěkně žlutý a zářil jako sluníčko. Na vršku se mazanec nařízl do kříže, připomínající ukřižování Krista.

13. **Proč se velikonočním vajíčkům říká kraslice?**

    Červená barva vajec byla nejoblíbenější. Slované mají pro tuto barvu výraz „krasnaja“ z toho vnikl název pro barvená velikonoční vejce – kraslice.

14. **Proč se na Velikonoce peče beránek?**

    Tradice jíst o Velikonocích beránka pochází z židovského svátku Pesach, který se slaví zhruba v období Velikonoc. Beránek se na Pesach jedl na připomínku toho, že Bůh ušetřil Židy před desátou egyptskou ranou. Ta spočívala v tom, že Hospodin zahubil v egyptské zemi vše prvorozené. Pouze obydlí Židů vynechal, protože ti večer obětovali beránka a jeho krví udělali znamení na dveře. Tak Hospodin poznal, že má tuto domácnost ušetřit.

15. **Vyrábíte něco velikonočního?**

    Pošlete nám fotografii výtvorů na info@toulcuvdvur.cz a my pak ji pak uveřejníme na našem webu.